

**UCHWAŁA NR XXXII/241/2021
RADY GMINY W LIPNIKU**

z dnia 8 grudnia 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
w Gminie Lipnik na 2022 rok.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2021r. poz.1372 ze zm.) w związku z art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2021 poz.1119) Rada Gminy w Lipniku uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Lipnik na 2022 rok”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lipnik.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
w Lipniku

Stanisław Mazur

Załącznik do uchwały Nr XXXII/241/2021

Rady Gminy w Lipniku

z dnia 8 grudnia 2021 r.

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE LIPNIK NA ROK 2022

I. Wprowadzenie.

Podstawą prawną działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w Polsce jest ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zgodnie z art. 41 ust. 1 i 2 w/w ustawy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin i jest realizowane w postaci gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanych corocznie przez rady gmin.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Lipnik na 2022 rok określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu. Dostosowany jest do specyfiki problemów alkoholowych występujących w gminie Lipnik i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym. Biorąc pod uwagę wielowymiarowość szkód powodowanych przez alkohol, celem działań podejmowanych zarówno przez administrację rządową, jak i jednostki samorządu terytorialnego, jest ograniczenie skali problemów powodowanych przez alkohol nie tylko w grupie ryzyka, ale w całej populacji. Choć problemy alkoholowe występują w całej Polsce to mają swoją regionalną specyfikę, dlatego wymagają działań zaplanowanych na poziomie lokalnym w oparciu o lokalną diagnozę i zasoby.

Eksperti Światowej Organizacji Zdrowia ds. Problemów Związanych z Konsumpcją Alkoholu zwracają uwagę na to, że problemy alkoholowe obejmują nie tylko uzależnienie, ale szereg bardzo różnych i szkodliwych zjawisk, takich jak: picie alkoholu przez dzieci i młodzież, wpływ uzależnienia na życie rodzinne, w szczególności na rozwój i funkcjonowanie dzieci, wypadki drogowe z udziałem nietrzeźwych kierowców i pieszych, przemoc domowa, nielegalny handel i reklama alkoholu itp. Tak więc współczesna koncepcja problemów alkoholowych jest szersza niż wąskie pojęcie uzależnienia. Akcentuje wpływ na jednostkę, rodzinę i społeczeństwo

Ustawodawca wskazał gminom źródło pozyskania środków finansowych na realizację wskazanych zadań własnych. **Art. 111.** 1. mówi „W celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 41 ust. 1 gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych...” Jest to tzw. fundusz alkoholowy, czyli dochód gminy pochodzący z opłat za korzystanie z zezwoleń na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych i nie może być przeznaczony na inne cele. Oznacza to, że środki pochodzące z tych opłat, są ściśle powiązane z realizacją gminnego programu i nie mogą być przeznaczone na inne, nie związane z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i narkomanii zadania. Zadania przewidziane do realizacji, zapisane w poniższym programie są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych. Doświadczenia zdobyte podczas dotychczasowej realizacji pozwalają na dokładniejsze poznanie środowiska lokalnego jego potrzeb. W związku z powyższym istnieje potrzeba podjęcia w oparciu o dotychczasowe i tworzone zasoby instytucjonalne dalszych określonych, systemowych działań zmierzających do zmniejszenia rozmiarów istniejących problemów alkoholowych i zapobiegania powstawaniu nowych. Celowi temu służy właśnie Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2022rok, zwany dalej Programem, określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U.2021., poz.1119)

Zgodnie z art. 4¹ ust.3 cytowanej ustawy wójt gminy powołuje Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, do zadań której należy w szczególności:

1. Inicjowanie działań w zakresie realizacji zadań własnych gminy związanych profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych.

2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

3. Opiniowanie wydania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy.

4. Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych.

Realizacja powyższych zadań odbywa się zgodnie z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalonym corocznie przez Radę Gminy. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Lipnik może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem rozwiązywaniu problemów alkoholowych po uzyskaniu opinii Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zmiany w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Lipnik wprowadzone są w trybie uchwał Rady Gminy w Lipniku.

Podstawy prawne realizacji programu to w szczególności:

- Ustawa z dnia 26 października 1982r.o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U.2021., poz.1119)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U.2021 poz.1249)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r.o pomocy społecznej (Dz. U.2020 poz.1876ze zm.)
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r.o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020r. poz. 1057 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013r. poz.532 ze zm.)

Nadrzędnym celem Programu jest intensyfikacja działań profilaktycznych i edukacyjnych, skierowanych do mieszkańców, a w szczególności do dzieci i młodzieży, w celu uświadomienia zagrożeń wynikających z uzależnień.

II. Cele programu:

1. Głównym celem programu jest:

- 1) Rozpatrywanie specyfiki problemów alkoholowych na terenie Gminy Lipnik oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu.
- 2) Zwiększenie skuteczności oddziaływania w zakresie profilaktyki,
- 3) Zmniejszenie szkód społecznych i psychologicznych spowodowanych nadużywaniem alkoholu i używaniem środków psychoaktywnych, szczególnie dotyczących dzieci i młodzieży,
- 4) zapewnienie mieszkańcom gminy, w szczególności dzieciom i młodzieży, dostępu do programów edukacyjnych i profilaktycznych, promujących zdrowy styl życia oraz uczących umiejętności potrzebnych do życia bez alkoholu i środków psychotropowych.
- 5) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

III. Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

- a) kontynuacja działalności punktu informacyjno – konsultacyjnego między innymi, poprzez: motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia uzależnień, kierowanie do leczenia specjalistycznego. Motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzoru picia. Rozpoznawanie zjawiska przemocy domowej, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymywania przemocy.
- b) pomoc terapeutyczna i rehabilitacyjna dla osób uzależnionych, które podjęły leczenie oraz po zakończeniu terapii.
- c) współpraca z placówkami oświatowymi i ochrony zdrowia w zakresie profilaktyki uzależnień i promocji zdrowego stylu życia.
- d) działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychologicznej i prawnej w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- a) konsultacje dla osób doświadczających przemocy w rodzinie i osób stosujących przemoc w ramach Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego,
- b) współpraca z Policją, prokuraturą sądem, OPS, Zespołem Interdyscyplinarnym, pracownikami ochrony zdrowia, pedagogami szkolnymi, wychowawcami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- c) zorganizowanie wycieczki letniej z programem profilaktycznym/socjoterapeutycznym dla dzieci ze środowisk zagrożonych,
- d) pedagogizacja rodziców uczniów szkół z terenu gminy Lipnik w zakresie oferty pomocowej dla rodzin z problemami alkoholizmu i przemocy w rodzinie,
- e) podnoszenie kompetencji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, nauczycieli, pracowników świetlic.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- a) organizowanie i finansowanie na terenie szkół i innych placówek programów oraz przedstawień profilaktycznych dotyczących problematyki uzależnień,
- b) zakup i rozprowadzanie materiałów informacyjno- edukacyjnych(książki, kasety, płyty DVD, broszury, ulotki, prenumerata czasopism., itp.)
- c) organizacja programów i zajęć profilaktycznych dla dorosłych, ukierunkowanych na zwiększenie kompetencji rodzicielskich, wychowawczych, komunikacyjnych oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- d) finansowanie szkoleń i kursów zwiększających kompetencje profesjonalistów w zakresie realizacji programów profilaktycznych i socjoterapeutycznych wśród dzieci i młodzieży.
- e) organizowanie szkoleń lub finansowanie udziału w szkoleniach z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień dla członków GKRPA, pracowników pomocy społecznej, policjantów, przedstawicieli organizacji pozarządowych i innych osób uczestniczących w realizacji zadań Programu,

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- a) wsparcie materialne, edukacyjne i lokalowe dla podmiotów zajmujących się statutowo rozwiązywaniem problemów alkoholowych w obszarze terapii i rehabilitacji osób uzależnionych od alkoholu, współuzależnionych oraz członków rodzin z problemem.
- b) finansowanie zadań podejmowanych przez instytucje, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne posiadające stosowne uprawnienia, związanych z profilaktyką uzależnień, przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie i promowaniem zdrowego stylu życia.
- c) organizowanie letniego i zimowego wycieczki dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka, pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych z problemem alkoholowym, narkomanii i przemocy.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- a) podejmowanie działań profilaktycznych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych
- b) podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych w stosunku do podmiotów handlujących alkoholem w zakresie ;
 - zgodności prowadzenia sprzedaży z aktualnymi zezwoleniami,
 - przestrzeganie warunków, zasad sprzedaży określonych w Uchwale Rady Gminy
 - przestrzeganie warunków Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- c) występowanie członków GKRPA przed Sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w stosunku do właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych nieprzestrzegających ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w obszarze reklamy alkoholu, sprzedaży alkoholu osobom nieletnim lub nietrzeźwym, na kredyt lub zastaw.
- d) współpraca z policją w zakresie kontroli przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
- e) opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych.

IV. Zasady wynagrodzenia członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- a) źródłem finansowania programu są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
- b) członkowi GKRPA przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniu i pracach komisji w wysokości 280,00 PLN (słownie: dwieście osiemdziesiąt złotych) brutto za jedno posiedzenie,
- c) podstawą naliczenia wynagrodzenia jest lista obecności na posiedzeniu komisji.

Niniejszy program jak i zadania będą realizowane od początku stycznia do końca grudnia 2022r.

Przewodniczący Rady Gminy
w Lipniku

Stanisław Mazur